

diær og kun undtagelsesvis vilde blive brugt. Det staar i nogen Modstrid med, hvad det ærede Medlem sagde igaar — jeg noterede det — han sagde, at det ofte vilde indtræffe, at en Person . . . (Estrup: Det Første sagde jeg ikke i Dag) ja, saa fravalder jeg, hvad jeg vilde have sagt. Paragrafen er et nødvendigt Supplement til §. 0 og vil blive brugt hyppigt. Hvad angaar Endringsforslaget til §. 22, saa gjorde det ærede Medlem den lille Bemærkning, at man, om der endogaa stod, at Fattigbestyrelsen havde Ret til at affordre Enhver Erklæring uden nærmere Tillæg, ikke fandt en saadan Bestemmelse nødvendig, men at den stod der, for at man kunde tvinge den Fattige, og at den ikke indeholdt Andet, end hvad der stod i Regjeringsforslaget. Jeg skal bemærke dertil, at min Mening kun var den, at Fattigbestyrelsen har Ret til at forlange Forklaring, men at Fattigbestyrelsen, naar den Paagjældende siger Ret, ikke kan gjøre ham Noget. Efter Regjeringsforslaget kan den derimod gjøre ham Noget, thi ved at begjære Hjælp har han givet sig ind under Fattigvæsenet og bliver efter §. 42 straffet for Trodsighed, hvis han ikke svarer. Hvad angaar det ærede Medlems Bemærkning om, at Jordbrøderne, eller hvad man skal kalde det, etc. vilde blive ganske de samme efter alle Forslagene, da er jeg fuldkommen enig med ham deri; kun skal jeg bemærke, at jo flere Former der er for Forsørgelsen, desto flere Former og Chancer er der for de kommunale Tilfærdier.

Formanden: Jeg giver den ærede Ordfører Ordet i det Gaab, at vi dermed kunne afslutte Forhandlingerne.

Ordføreren: Udvalgets Flerval, som jeg her kun søger Ordet for, idet Mindretallene have haat andre Talsmænd, stiller sig med Hensyn til Fødestedet saaledes, at vi gaa ud fra, at Fødestedet er den Forsørgelsesgrund, som der er Allermindst der, taler for. Vi gaa ud fra, at der egentlig aldeles ikke er nogen Grund til at søge Fødestedet, og derfor er det, at vi kun tillægge det en aldeles subsidiaer Betydning. Naar vi tillægge det en aldeles subsidiaer Betydning, gjøre vi det slet ikke, fordi vi ere nødtie til at gjøre det, saaledes som det blev bemærket af et Par ærede Talere igaar, og fordi vi altsaa dog maa erkjende det for et Forsørgelsessted. Nei, vi gjøre det kun, fordi det er en Forestilling, der forefindes i Lovgivningen, som ligger for i Regjeringsforslaget, og som vi derfor ikke have tænkt os at ville bryde saa fuldstændig med; men vi gjøre det ikke, fordi vi anerkjende, at Fødestedet i alle Tilfælde bør tages subsidiaert med som Forsørgelsessted, nei, det er slet ikke Grunden. Jeg skal paa dette sene Stadium af Forhandlingen kun tillade mig et Par Bemærkninger, som det maasse kan have Interesse

for ærede Medlemmer at høre. I mange fremmede Lande bruger man aldeles ikke Fødestedet i det hele System af Forsørgelsen, man betragter det ikke som nogen nødvendig Bestanddel deraf. Jeg skal blot nævne Sverig; der bruges Fødestedet slet ikke, der gjaelder den Regel, at Forsørgelsesretten erhverves ved et 2aarigt Ophold og ved Ægtekab; Børnene have det samme Forsørgelsessted som deres Forældre og blive der, indtil de have erhvervet sig et nyt; de gaa altsaa ikke tilbage til deres Fødested, naar de blive 18 Aar. Der have vi altsaa et Forsørgelsesystem, hvori Fødestedet aldeles ikke finder nogen Plads. Noget Lignende er Tilfældet med det preussiske System, der jo nu er indført i hele det nordtyske Forbund, og som jeg har haft Leilighed til at erfare, er det ogsaa indført i Hertugdømmerne, hvor det i de sidste Par Aar har været gjældende. Der bruges Fødestedet heller ikke, der er det Regelen, at Forsørgelsen ligesom i Sverig erhverves ved Ophold, Giftermaal, ved Nedstamning fra Forældre, og saa er man færdig; saa disse Regler ikke til, lægges Forsørgelsen over paa de større Kommuner. Hvad Norge, der staar os saa overmaade nær, angaar, saa har dette Land heller ikke Fødestedet; det spiller heller ikke nogen Rolle i det norske Forsørgelsesystem. Der er Regelen den, at naar man ikke har erhvervet Forsørgelsessted, gaar man tilbage til det Sted, hvor Ens Moder var forsørgelsesberettiget, hvilket ikke er det Samme som Fødestedet, og dette Sted falder, hvis hun er Ægtehustru, sammen med det Sted, hvor Ens Fader var forsørgelsesberettiget. Det er ikke det Samme som Fødestedet, hvad Enhver vil se. I dette System er der altsaa heller ikke Brug for Fødestedet. Jeg nævner dette for at gjøre opmærksom paa, at Fødestedet ikke er det Sted, som man med Naturnødvendighed føres tilbage til, og som man maa bruge; man kan meget godt undvære det i det hele Forsørgelsesystem, og jeg for min Part har den Mening, at ingen Vædens Ting taler for at knytte Forsørgelsesretten til Fødestedet. Det forekommer mig, at næsten alle Betragtninger, som man har anført her, ligesaa godt kunne pege i andre Retninger. Naar man vil tale om Barnomsrindringer, som jo rigtig nok have meget lidt med Fattigforsørgelsen at bestille, efter hvad jeg synes, og naar man vil tale om Opdragelsen og bringe dette Spørgsmaal i Forbindelse med, at Kommunen skal ansføres til at sørge godt for Børnens Opdragelse osv., saa vise disse Betragtninger jo slet ikke tilbage til Fødestedet, men til det Sted, hvor man er opdragen, hvilket Sted jo aldeles ikke behøver at falde sammen med Fødestedet — mange Mennesker komme i en ganske ung Alder bort fra Fødestedet og et andet Sted hen. Disse Betragtninger kunne ligesaa vel føre tilbage til at følge den Regel, der følges i Sverig, nemlig at man bliver paa det Sted, hvor man var forsørgelsesberettiget som